

Aqqalu C.Jerimiassen
Atassut

EM 2024/7 - 3
21. november 2024

Forslag til Finanslov for 2025.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Kære venstreorienterede partier,

I har skåret dybt i vores lands skatteborgeres penge med håbet om, at vores økonomi fortsat vil klare sig godt – som den gør lige nu.

Ved at bruge af opsparingen for at balancere dette budget risikerer I imidlertid at efterlade en betydelig økonomisk byrde for den næste koalition, uanset hvem der måtte overtage.

Det er desværre nemt at forestille sig, at I i den næste valgperiode, som opposition, vil pege fingre ad konsekvenserne af denne strategi og kalde det økonomisk uansvarlig styring.

Fra Atassut deltager vi ikke i denne strategi. Vores manglende underskrift skal ikke bruges som undskyldning, når I prøver at distancere jer fra konsekvenserne.

I det foreslåede budget er der to store punkter, vi stiller os kritiske overfor: aftalen om boligreformen og aftalen om den såkaldte skattereform.

Skattereformen præsenteres som en vej til større lighed, men den ender med, at nogle skal betale mindre, mens andre kommer til at betale mere. Det er en tankegang, der er skadelig.

Så lad mig gentage: Kære venstreorienterede partier, hvorfor fremsætter I et forslag om større lighed, der i praksis gør det modsatte? Handler det virkelig om at gøre landet mere attraktivt for alle – eller kun for nogle?

Måske kan vi finde inspiration hos George Orwell og hans værk *Kammerat Napoleon*: "Alle dyr er lige, men nogle dyr er mere lige end andre."

Denne skattereform kan netop beskrives sådan, og det er derfor, vi i Atassut ikke har underskrevet den.

Vi har desuden flere gange hørt argumentet om, at de velhavende allerede har fået deres, så det gør ikke noget, hvis de bliver beskattet mere. Denne tankegang virker uretfærdig og kontraproduktiv.

Atassut ønsker ikke at støtte et initiativ, der straffer dem, som har arbejdet hårdt for deres succes.

Det bliver stadig sværere at forstå, hvordan det kan være, at de, som har kæmpet hårdt for at drive en succesfuld selvstændig virksomhed, anses som oplagte mål for ekstra beskatning.

I denne valgperiode blev fiskeriloven vedtaget med stor fanfare og armbevægelser. Men spørgsmålet er: Hvordan kan man være så begejstret, når der allerede er bekymringer om, at den første implementering kan føre til økonomiske tab? Havde vi i Atassut stemt for sådan en lov, havde vi nok siddet tilbage med hænderne i skødet og hovedet bøjet i skuffelse.

Blandt de ændringsforslag, der blev fremlagt af regeringen inden tredje behandlingen af finansloven, var et forslag om ikke at afsætte midler til projekt nr. 52123 – studenterboliger. Dette er ikke blot forbløffende; det er også dybt bekymrende. Hvordan kan man retfærdiggøre en sådan beslutning og samtidig sige, at det først bliver et problem i 2074, mens en anden del af regeringen tilsyneladende slet ikke har anbefalet det?

Havde dette sket under valgperioden fra 2018 til 2021, ville det nuværende regeringsparti højlydt have kritiseret beslutningen. Måske havde det endda ført til demonstrationer og mistillidsafstemninger i stor stil.

Når vi i Atassut har deltaget i tidligere finanslovsforhandlinger, har vi prioriteret at tage ansvar for samfundets daglige drift, selvom vi ikke nødvendigvis har været enige i alle detaljer. Og ja, nogle gange har vi måttet sluge store kameler.

Et eksempel, som mange sikkert stadig husker, er skatteforhøjelsen på flasker og dåser, som blev estimeret til at indbringe omkring 85 mio. kr. Resultatet var, at Nuuk Imeq trak sig fra konkurrencen, og vi endte med kun at have importeret sodavand på hylderne.

I dag står vi med nogle helt andre problemstillinger, der er langt mere alvorlige end dem, vi tidligere har måttet acceptere. Dengang gik de økonomiske byrder trods alt direkte til målrettede initiativer som sundhedssektoren.

I Atassut har vi altid været kendt for at møde op til forhandlingerne med klare finansieringsforslag og ansvarlighed i bagagen. Det gør vi stadig. Men i dette tilfælde er det svært at se, hvordan vi kan støtte noget, der rammer befolkningens økonomi så hårdt.

I Atassut har vi altid været kendt for, at vi fra starten af forhandlingerne møder op med konkrete finansieringsforslag og velovervejede løsninger. Derfor kan vi også sige, at der i dette lovforslag, som nu behandles, ikke er tale om en entydigt negativ løsning, selvom nogle af de punkter, jeg allerede har fremhævet, kan føles som en anelse "krydret" for os.

Det, vi i lang tid har fremført som et mål – nemlig at tiltrække økonomiske midler udefra gennem turisme – er nu blevet en realitet. Dette er en gevinst for hele samfundet, da det skaber økonomiske aktiviteter, der bringer værdi udefra.

I kan være sikre på, at vi også vil støtte initiativer, der bidrager til sådanne indtægter og ikke blot flytter penge rundt i det eksisterende system. Det ville være selvmodsigende at afvise noget, vi selv har foreslået og støttet i forhandlingerne. Det ville i sandhed være at modsige os selv.

En af de positive elementer, vi kan fremhæve, er en forventet reduktion i importafgifter på 30,3 millioner kroner. Vi håber, at denne besparelse direkte vil kunne mærkes i borgernes pengepunge og ikke blot vil blive overført fra det ene område til det andet uden effekt.

Men vi må også vende tilbage til de mest problematiske aspekter af dette lovforslag, især de byrdefulde udgifter, der nu pålægges borgerne.

Finansieringen af det såkaldte skattereformforslag virker at være baseret på midler fundet gennem tiltag, der kan beskrives som både modsætningsfulde og mangelfulde. Et godt eksempel er afgiftsforhøjelserne på flasker og dåser, som er sat til 2,90 kroner pr. enhed, hvoraf mere end 70 % af provenuet skal bruges til at finansiere skattefradrag for arbejdsindkomst. Hvis man tænker sig om, er det svært at beskrive det som andet end at "flytte penge rundt". Man kunne næsten sige, at det var bedre at lade pengene blive liggende, hvor de oprindeligt var.

Med de 2,90 kroner, som borgerne betaler ved kassen, bliver 2,03 kroner refunderet via skattefradrag, efter at administrationen har været inde over. Dette er et eksempel på den mest ekstreme form for cirkulær pengestrøm, vi kunne forestille os.

Et andet bemærkelsesværdigt punkt er konto 24.11.22, der vedrører arbejdsgiverbidraget. For finansåret 2024 var dette budgetteret til 128 millioner kroner, men i finanslovsforslaget for 2025 er beløbet steget til 141 millioner kroner.

Det er usandsynligt, at virksomhederne med glæde og uden videre vil påtage sig denne byrde. I sidste ende vil det være forbrugerne, der skal betale de 13 millioner kroner ekstra gennem højere priser.

For at undgå en overflod af bureaukrati fremlagde vi i Atassut et forslag til en enklere og mere retfærdig skatteordning. Dog forventede vi allerede på forhånd, at venstrefløjen ville have svært ved at acceptere den.

Atassut har tidligere foreslået en flad skat på 30 %, som ville erstatte alle eksisterende fradrag, skattefradrag og komplicerede regler. Dette ville eliminere behovet for skatteoplysninger baseret på bopæl og gøre skattesystemet enklere og mere gennemsigtigt. Målet var blandt andet at sikre, at dobbeltarbejde ikke længere ville blive straffet, og at man kunne reducere den administrative byrde, samtidig med at man kunne styrke kontrollen med skattebetalingerne.

Hvorfor skal det at tjene mere nødvendigvis føles som en straf?

I takt med højere indkomst er der blevet introduceret en række forskellige tilskud og fradrag, som gradvist er blevet elimineret. Nu ser vi med spænding på, hvordan disse tilskud vil blive påvirket i forbindelse med reformen, især boligtilskud, børnetilskud og andre former for støtte. Vi undrer os over, om disse er blevet korrekt analyseret.

Vi ved allerede, at forhøjelsen af arbejdsfradraget for dem med lavere indkomst vil føre til mærkbare forbedringer for denne gruppe. Men hvordan vil det påvirke andre? Det er endnu uklart. Der er usikkerhed omkring, hvor stor den samlede gevinst vil være, når man fjerner forskellige tilskud, og det er svært at se, hvordan dette skulle være bedre end den skattemæssige tilgang, som blev introduceret i 2019 med lignende mål.

Det virker desværre som om, vi gentager tidligere fejltrin. Progressiv beskatning ser igen ud til at få overhånd, og dem, der arbejder hårdt og øger deres indkomst, ser sig straffet gennem skattesystemet.

Lad os overveje dette fra et barns perspektiv. Som barn kunne jeg aldrig forstå, hvorfor nogle klassekammerater fik tilskud og dermed bedre muligheder for at købe ting, mens andre ikke gjorde. Det var svært at forklare et barn, der endnu ikke forstod kompleksiteten af skattesystemet, hvorfor tingene var, som de var.

Når tiden er moden, og vi i Atassut har mulighed for det, vil vi foreslå en flad skat. For os er det den mest retfærdige løsning for at skabe reel lighed. Om man tjener 1 krone eller 1 million kroner, vil skattesatsen altid være den samme: 30 %, uden fradrag eller undtagelser.

Med en sådan model vil arbejdsgivere selv begynde at overveje fordele som firmabiler eller måltider for ansatte. Disse ydelser vil ikke længere skulle indberettes til skattemyndighederne, men kan i stedet indgå direkte i lønsedlerne. Samtidig vil arbejdsgivere kunne bruge disse udgifter som fradrag på deres egne skatter.

Desværre ved vi allerede nu, at flertallet vil beslutte noget andet. Vi i Atassut har dog gjort vores holdning klar: Vi vil støtte det, vi er enige i, men modsætte os det, vi finder forkert.

Afslutningsvis understreger vi, at Atassut ikke kan støtte dette forslag i sin helhed. Vi anerkender visse elementer, men vi vil ikke bakke op om en samlet vedtagelse.